263252 - Ayakta olduğunda oturamayan, oturduğunda ise kalkamayan hastanın namazı

Soru

Ayakta olduğunda oturamayan, oturduğunda kalkamayan hasta nasıl namaz kılar? Tüm namazını oturarak mı kılar, yoksa ayakta mı kılar?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi: Namazın vacipleri ve rükünlerindeki kural şudur: Namaz kılan kişi, gücü yettiği rükünleri yerine getirmesi vaciptir, gücü yetmediği rükünlerin hükmü ise ondan düşer.

Bu kurala göre namaz kılan kimse namazı ayakta başlayabiliyorsa bunu yapması vaciptir. Daha sonra rükûya gidebilirse rüku vacip olur. Buna gücü yetmezse elinden geldiği kadar eğilir. Daha sonra yere secde edebilirse secde etmek vacip olur. Gücü yetmezse yere veya sandalyeye oturur ve secde için eğilir.

Şayet tekrar ayağa kalkamazsa namazına oturarak devam eder, rüku için eğilir, gücü yeterse yere secde eder. Gücü yetmezse secde için eğilir ancak secde için olan eğilim rüku için olan eğilimden daha fazla olması gerekir. Böylece namaz kılan kimse yüce Allah'ın şu emrini yerine getirmiş olur: "Gücünüz yettiğince Allah'tan sakının" Teğabun/16

Ayrıca bu konuda Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in şu sözüne tabi olunmuş olur: "Size bir şeyi emrettiğimde onu elinizden geldiği kadar uygulayın" Buhari/7288, Muslim 1337

İkincisi: Al Kharshi Al Maliki (1/297) şöyle dedi:

Kıyam hariç namazın tüm rükünlerinden aciz olan kimse, namazını ayakta kılar . Ancak ayakta

duramıyorsa oturur başıyla rüku ve secde için eğilir. Yere secde edebilirse secde etmek vacip olur.

İbn Kudame El Muğni (2/570)'de şöyle dedi:

İlim ehli, kıyamı yerine getiremeyen kişinin oturarak namaz kılabileceğine dair icma etmişlerdir.

Üçüncüsü: Hasta, namazın tümünü ya ayakta kalacak veya tümünde oturarak kılacaksa, hasta namazını oturarak kılar bunun delili şudur:

Şeriat bazı durumlarda namazda kıyam rüknünü düşürmüştür. Nitekim nafile namazlarında oturarak namaz kılınabilir. Oturarak namaz kıldıran imamın arkasında namaz kılan kişi, imamı gibi oturarak namaz kılabilir.

Şeyhulislam İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi: "Kıyam; hafif bir rükün olup nafilelerde mutlak olarak düşer, bazı durumlarda farzlarda da düşer (Şerhul Umde 4/515)

Şayet Kıyam ve oturuş rükünleri çakışırsa oturma rüknü tercih edilir. Zira namazda oturduğunda secde, iki secde arasında oturuş, teşehhüt oturuşu gibi diğer rükünleri daha kolay getirir, bu nedenle kıyama tercih edilir.

En iyisini Allah bilir.